

Ohoi, meriministeri näkyvissä!

Sauli Ahvenjärvi

Suomi on Itämeren ja läheisen pohjoisen jäämeren ympäröimänä todellinen merivaltio. Voidaan hieman kärjistäen sanoa, että olemme Itämeren ainoa saarivaltio, koska meillä ei ole käytännössä kilpailukykyistä maayhteyttä Keski-Eurooppaan. Ulkomaankaupparamme on lähes kokonaan riippuvainen meriliikenteestä (noin 90 %). Myös suuri osa ulkomaille tapahtuvasta henkilöliikenteestä tapahtuu meriteitse. Suomalaisen hyvinvointimme voidaan perustellusti sanoa riippuvan merestä, erityisesti toimivista meriyhteyksistä ja meriliikenteestä. Myös huoltovarmuutemme ja kansallinen turvallisuutemme nojaa toimivaan ja turvattuun merenkulkuun.

Meren jäätyminen merkitsee erityisolosuhteita talvimerenkululle. Olemme Viron ohella maailman ainoa valtio, jolla kaikki satamat voivat olla jäässä. Nämä olosuhteet ovat pakottaneet meidät huippuosaajiksi talvimerenkulun ja arktisen meriteknologian alueilla. Yli puolet maailman kaikista jäänmurtajista on valmistettu tai suunniteltu suomalaisin voimin. Me suomalaiset olemme huippuosaajia monella laivanrakennuksen sektorilla. Siitä kertoo myös se, että maailman suurimmat risteilijäalukset rakennettiin Suomessa vuosina 2009 ja 2010. Nuo kahden miljardin euron hintaiset laivat ovat edelleenkin Suomen kaikkien aikojen suurimmat yksittäiset vientituotteet.

Suomella on merenrantaa kaikkiaan, meren saaret mukaan lukien, noin 14 000 km ja Euroopan runsaslukuisin merisaaristomme käsittää yli 80 000 saarta. Tästä ainutlaatuisesta kansallisaarteestamme meidän on pidettävä hyvää huolta, emmekä voi onnistua siinä tehtävässä ilman tiivistä yhteistyötä muiden Itämeren alueen maiden kanssa. Itämerikeskusteluamme leimaavat vahvasti ja perustellusti ympäristökysymykset.

Mutta onko meripolitiikka tällä hetkellä ansaitsemassaan asemassa valtionhallinnossamme? Edellisten hallitusten aikana lopetettiin mm. Merenkululaitos ja Merentutkimuslaitos ja meripolitiikkamme on tätä nykyä hajallaan vailla tehokasta koordinaatiota ainakin 10 eri sektoriministeriössä ja valtioneuvoston kansliassa. Meripolitiikan pirstoutuneisuus on silmiinpistävää. Meripolitiikka liittyy valtionhallinnossa ainakin seuraaviin sektoripolitiikan lohkoihin: ympäristö-, alue-, elinkeino-, EU:n sisämarkkina-, kauppa-, kilpailu-, liikenne-, energia-, teollisuus-, kalastus-, turvallisuus-, puolustus-, maahanmuutto-, työllisyys-, tutkimus-, ja koulutuspolitiikkaan.

Suomelta puuttuu tällä hetkellä yhtenäinen horisontaalinen meripolitiikka, joka niputtaisi myös Itämereen liittyvät haasteet ja kysymykset yhden lipun alle. Jotta voimme tehdä tehokasta, tavoitteellista ja tuloksellista itämeriyhteistyötä, tarvitsemme pohjaksi hyvän kansallisen yhdenmukaisen meripolitiikan, joka ottaa huomioon kokonaisvaltaisesti edellä mainitut politiikkalohkot. Voisimme saada suhteellisen pienillä lisäpanostuksilla nyt hajallaan olevat politiikkatoiminnot purjehtimaan yhteiseen suuntaan, tukien toisiaan ja samalla välttäen päällekkäisyyksiä ja ristiriitaisuuksia.

Barrosen I komissio käynnisti jo vuonna 2005 EU:n meripolitiikan perustamiseen tähtäävän työn. Meripolitiikan vihreä kirja julkaistiin jo vuonna 2006 ja Suomi antoi kannanottonsa siihen komissiolle vuonna 2007. Sen jälkeen on julkaistu vielä tiedonanto EU:n yhdenmukaisesta meripolitiikasta komission toimesta, ja työ EU:n meripolitiikan kehittämiseksi jatkuu edelleen.

EU:ssa tapahtuvan kehitystyön valossa yhdenmukaisen meripolitiikan puuttuminen Suomesta on todellinen puute. Tähän on nyt korkea aika saada korjaus. Suomi on merenkulun, meriluonnon, meritekniikan alueilla kokoaan suurempi toimija niin Itämeren alueella kuin globaalistikin. Meillä tulee siksi olla kunnollinen koordinaatio meriasioissa. Hallitusohjelman kirjausten mukaisesti yhdenmukaisen meripolitiikan kehittämiseen on ryhdyttävä heti eikä kolmastoista päivä. Ehdotan harkittavaksi myös sitä, että merivaltio Suomi nimeäisi seuraavaan hallitukseen meripolitiikan toteuttamisesta vastaavan meriministerin.

Sauli Ahvenjärvi
Kansanedustaja (kd.), TkT,
Tekniikan ja merenkulun yliopettaja
sauli.ahvenjarvi @ eduskunta.fi

Haluatko PULLOPOSTIN sähköpostiisi?

Liity postituslistallemme: www.centrumbalticum.org/kolumni

Centrum Balticum

Vanha Suurtori 7

20500 Turku

puh. 020 775 1341

www.centrumbalticum.org

centrumbalticum@centrumbalticum.org